

ABONAMENTUL:

PE AN 3 COR. 20 FIL.

„ $\frac{1}{2}$ ” 1 „ 60 „„ $\frac{1}{4}$ ” — 90 „

ÎN STREINĂTATE:

PE AN 6 FRANCI.

„ $\frac{1}{2}$ ” 3 „

—0—

Numeri singuratici se vând
în Cluj cu 5 fileri, într'alte
locuri cu 6 fileri.

Răvăsul

INSERTIUNILE

se plătesc după mări-
mea locului ce ocupă;
fiecare cm. □ costă o-
dată 10 fil., de 2 ori
8 fil., de 3 și mai multe
ori 6 fileri.

—0—

ADRESA:

„RĂVAȘUL”
CLUJ, — KOLOZSVÁR
6. JÓKAI-UTCSA 6.

Redactor resp.: Dr. IULIU FLORIAN

Apare în fiecare Sâmbătă

Proprietar-editor: Dr. E. DĂIANU

Situația politică.

(+) În urma alegerilor de deputați, începute la 26 Ian. a. c. s'a format în țară o situație nouă, care a surprins toată lumea, și din care cine știe ce evenimente mari, istorice, pot urma. Dieta s'a dizolvat la insistența prim-ministrului Tisza, fiindcă opoziția nu voia să primească schimbarea, ce a făcut în regulamentul camerei deputaților. Opoziția a protestat și în contra dizolvării, zicând că legea oprește să se facă alegeri de deputați în vreme de *ex-lex*. Tisza înse, care a siluit cu vedită încălcarea a formelor de drept, un nou regulament, la 18 Nov. 1904 — a siluit și închiderea dietei și ordonarea nouelor alegeri, încrezut fiind tare, că alegerile cele noue, vor zdrobi opoziția și vor spulbera pe cei mai mari contrari ai lui. Ei bine, Tisza s'a înșelat amar.

Alegerile nu s'au isprăvit încă, dar s'au făcut în cea mai mare parte, și Tisza a fost zdrobit el, nu opoziția, deja în cea dintâiu zi. Mai sunt 20 cercuri, în cari au să se facă alegeri, dar acelea nu vor mai putea schimba întru nimic rezultatul de până acum. Ear rezultatul acesta, neașteptat, a spulberat deja toată stăpânirea contelui Tisza. El e un fost ministru, el a căzut; și acum numai cât nu se știe că cine îi va lua locul, dar e sigur, că i-l va lua cine-va cât mai curind.

Cea-ce a fost mai surprinzător în nouele alegeri, este că Kossuthiștii au câștigat o *majoritate* mai mare ca oricare alt partid. Sunt aleși până acum 164 Kossuthiști, și numai 139 guvernamentali, liberali sau tiszaiști. În cea dintâiu zi a alegerilor, la 26 Ianuarie se văzuse, că partidul guvernului e căzut, și că opoziția aliată are față cu el o *majoritate* covârșitoare; astăzi *majoritatea* aceasta numără vre-o 220 deputați.

În urma acestui rezultat Tisza și soții sei dela guvern și-au dat dimisiunea ieri în 2 Febr. n. Măiestatea Sa i-a primit'o și pe azi a chemat la sine pe Andrassy Gy. Dar cu asta situația nu s'a limpezit; abia acum începe greutatea ei. Dacă ar fi să se știe seamă de obiceiurile constituționale parlamentare ar trebui să urmeze la guvern *Kossuth*, *Apponyi* și soții lor. Asta înse nu se poate, pentru-că ei stau pe un temei politic, pe care Măiestatea Sa nu-l primește. Altă partidă înse n'are *majoritate*. De aceea e vorba ca să se formeze deocamdată un minister compus din bărbații mai multor partide. În deosebi se zice, că contele *Andrassy Gyula* va fi însărcinat, ca ministru-president, să alcătuiască un minister din frunții partidului seu, ai partidului popular, ai celui Bánffyst, și să se formeze o *majoritate* din aceste partide aliate și acei liberali, cari vor părăsi pe Tisza.

Ce va fi anume nu se știe. Deocamdată se spune, că Măiestatea Sa, va chema la sfat pe mai mulți frunții din toate partidele, și-i va asculta pe rând, apoi va hotări. Între acești bărbați chemați la sfat se zice că va fi și contele *Apponyi*, care imediat înainte de alegeri s'a făcut kossuthist, ba va fi chiar și *Kossuth Ferencz*. Asta înseamnă mult; pentru-că până acum Măiestatea Sa n'a cerut nici odată sfatul kossuthiștilor.

Nime nu știe în momentul acesta cum se va rezolva criza politică din

țeară. Dar simte ori cine, că situația de acum este de o însemnătate extraordinară. Faptul, că în dieta țerii au ajuns kossuthiștii să aibă *majoritate*, este așa de grav, încât nu se poate spune. Simte ori și cine, că de acum o să urmeze lucruri mari, istorice, schimbări neașteptate și fapte — bune ori rele, D-zeu știe — la cari nime nu s'a așteptat așa iute.

Pe noi Români lucrurile aceste ne găsesc într'o stare din cele mai grele. Nenorocita conferență dela Sibiu — față cu care noi ne-am spus părerile de atunci — a făcut ca și Români să se arunce în multe locuri în luptele alegerilor dietale. Într'un mod pripit, nepregătit și nesocotit, s'au aruncat în valurile sbuciumate, din cari a eșit *situația* de azi, vre-o 30 de Români, și după multe efortări, cheltueli, — de bani și de entusiasm — capitulări, abdicări, și alte nenorociri, au isbutit să fie aleși deputați 7 *inși*. În două cercuri au să se facă alegeri a două-oară, și atunci, poate, în casul cel mai norocos, vor fi în dietă nouă deputați, așa numiți »*naționaliști români*«; 9 față cu 404!

Ce vor putea isprăvi acești 9 deputați în dieta din Budapesta, unde cel mult 1 Sârb și 1 Slovac vor ținea cu ei, nu putem ști, nu ne putem nici închipui. Un lucru însă știm; știm anume, că »*isbânda*« aceasta s'a plătit cu un preț așa de scump, cât nici calcula nu se poate.

Pentru acești 9 deputați s'a creat partidului național român o situație, ca aceea, în care ne aflăm azi, și care este aproape fără păreche în istoria noastră. Pentru acești 9 deputați: s'a părăsit dezvoltarea istorică a politicii noastre; s'a jertfit continuitatea noastră de drept; s'a atăcat programul nostru național, luându-i-se de pe acum toată auctoritatea și enunțându-i-se deja sentința de moarte; s'a frânt solidaritatea națională, care a fost până acum țaria noastră și în cele mai crâncene vremuri; s'a sfârșit vechea noastră organizație de partid național pe temeiurile politice istorice; s'a pus piedecă de a se valida cei mai valoroși și probați bărbați ai poporului nostru și s'a deschis în schimb cale largă tuturor elementelor neserioase, neprobate, ba chiar și multor elemente *anvistice*, *princedoase*, pe cari decenii întregi opinia publică sănătoasă le-a ținut la distanța convenită de forul vieții politice naționale; cu aceasta în locul firului istoric, scăpat din mâna conducerii partidului, s'au deschis zăgăzurile tuturor acelor curente și direcții destructive, cari slobozite odată în viața noastră politică vor produce — au început deja! — valuri de acelea nenorocite, pe cari cu greu va mai aveacineva puterea și auctoritatea de a le potoli.

În sfârșit — cine ar putea măsura și cumpeni într'o clipă toată greutatea unei nenorocirii — s'a compromis, cine știe pe cât timp, toată reputația ce o aveam, în țară și în străinătate, ca poporul cel mai important dintre popoarele nemaghiare ale țerii, — reputație, pentru care în lăuntru eram temuți, ear în afară considerați ca o rezervă serioasă pentru timpuri istorice. Și toate acestea ni-s'au făcut — par'că printr'un blăstêm sau o blăstêmăție — tocmai acum, când se formează situațiile hotărâtoare și se apropie timpurile istorice, ce pot avea urmări pe veacuri înainte.

Ori cât de grea este însă situația specială, a Românilor, noi avem încredere în providență și sperăm, că Dumnezeuul părinților nostri, care ne-a trecut și ne-a mântuit până azi prin atâtea valuri și mai mari, nu ne va părăsi. Fie ca El să ne inspire spiritul cel bun al înțelepciunii și al bunăvoinței, ca să putem isbuti în ciuda greșelilor sevârșite și a primejdiilor amenințătoare. Fie, ca bărbații neamului, să veghizie, să se înțeleagă și să afle căile cele bune în aceste vremuri cumpenitoare.

Crestături.

— **Papa și Țarul.** În numărul trecut am arătat cum a izbucnit revoluția în Rusia. De atunci mișcarea revoluționară a scăzut în putere dar s'a tot lățit. Și acum zilnic se întâmplă ciocniri sângeroase între muncitori și ostași; zeci și sute de oameni rămân morți. Cât va mai ținea aceasta fierbere, ce a cuprins întreagă împărăția, și cum se va sfârși nu nu știe nime. Toate popoarele din lume urmăresc cu atențiune întâmplările din Rusia. Între alții Papa Piu al X. a dovedit cum se interesează de soarta Rusiei. Pricina de competență a turburărilor revoluționare din Rusia este, că Țarul după multe încercări și planuri de reforme a denegat să dea împărăției sale *constituțiune*. Cei-ce au inițiat mai mult asupra Țarului ca să porceadă astfel sunt extremii apărători ai *ortodoxiei și autocrației*, în deosebi procuratorul sinodului *Pobiedonossev*. Acesta zicea, că Țarul are dela D. N. Isus Christos menirea să apere autocrația și ortodoxia și fără a-și primejui sufletul nu poate să dea poporului drepturi și parte la cărmuirea și legiuirea țării... Curind după ce Țarul cu hotărârea sa inspirată de fanaticul *Pobiedonossev* a pus capet mișcărilor pentru constituție, au izbucnit mișcărilor revoluționare și s'au pretrecut grozăviile cunoscute.

Auzind *Papa Piu* al 10-lea, omul poporului, despre cele petrecute în Rusia, spun ziarele, că ar fi zis: »Bieții omenii aceia sunt vrednici de o soartă mai bună«. Și a scris o epistolă Țarului, cerându-i milă pentru popor. *Papa* amintește cu cuvinte frumoase lucrarea ce Țarul *Nicolae II.* a început spre binele păcii cu conferența dela Haga, apoi cu cuvinte pătunzătoare îl roagă să asculte jalba poporului său. »Numai cu faptele dragostei se poate mântui națiunea rusească« — zice *Papa* într'un loc.

Doi gardiști nobili au plecat cu scrisoarea *Papei* la *S. Petersburg* — spun ziarele.

Eată un semn frumos de bunătate și dragoste pentru popor. *Papa dela Roma* mijlocește astfel la »*Papa dela Neva*« — cum a numit *Hajdeu* pe Țarul — milă și bunăvoință față cu poporul Rusiei ortodoxe, împlinind și aci cuvântul *Domnului*: »milă voui, nu jertfă«. (Math. cap. 9.)

— **Românii la alegeri.** În vr'o 30 cercuri electorale au fost candidați români. Dintre aceștia au izbit 7: *Vas. Dămian*, protopop gr.-or. În *Brad*, cu mare majoritate (cercul *Băii-de-Criș*); *Dr. Teod. Mihală*, adv. în *Dej* (cercul *Ilvoaia-mari*); *Dr. Stefan C. Pop*, adv. în *Arad* (cercul *Șiriei*); *Dr. Ioan Suci*, adv. în *Arad* (cercul *Boroșineului*); *Dr. Aurel Vlad*, adv. în *Orăștie* (cercul *Orăștiei*); *Dr. Aurel Novac*, avocat (cercul *Sasacmontană* în *Bănat*); *Dr. Nicolae Comșa*, medic în *Seliște* (cercul *Cristianului*).

În două cercuri se va face alegere nouă, anume în cercul *Ceului* (c. *Selagiu*) între *George Pop* de *Băsești* și un guvernamental și în cercul *Chișineului* între *Ioan Rusu Șirianu* și între guvernamentalul *Csukay*. Alegerea se va face în *Chișineu* la 11 Febr., ear la *Ceu* în 16 Februarie.

Lupte mari au fost încă în cercul *Dobrei* (*Dr. Vlad*), în cercul *Vințului* (*Dr. I. Maniu*), cercul *Ighiu* (*Dr. Al. Vajda Voevod*), *Ocna-Sibiului* (*Dr. A. Cosma*), cercul *Sebeșului* (*Dr. L. Lemenyi*) și cercul *Făgetului* (*Dr. Aur. Muntean*). Aci însă, ca și în celelalte cercuri, candidații români, au fost bătuiți, cu mai mare sau mai mică majoritate de candidații maghiari. În general poporul, bunul nostru popor, intrat odată în luptă s'a purtat brav și a dat multe dovezi frumoase de entuziasm.

— **Ajutorul de stat.** În numărul trecut scriam, că ar fi bine dacă frații preoți împărtașiți din ajutor ar face vre-o jertfă și pentru fondul noii biserici din *Cluj*. În același timp scria fratele *Al. Bărbulescu*, în »*Unirea*« un articol, în care accentuând că ajutorul se împarte după volnicie, zice că »am da dovadă de un egoism detestabil, dacă noi, cei favorizați de soarte, n'am cugeta și la frații noștri, cari fără nici o vină se văd preterați și desconsiderați«. Drept aceea reimprespetează angajamentul ce preoțimea l'a fost luat odată, de a cotribui 10% din ajutor la fondul subsidiar al clerului. — Încrăstăm acest fapt pentru că e bun; pentru-că e o nouă dovadă, că preoțimea noastră, conștie de nedreptatea ce se săvârșește la împărțirea ajutorului, simte necesitatea de a face o mică jertfă de espiatiune. Măcar de ar și urma faptic glasul acestui simțământ.

— **Foloasele activității...** »*Unirea*« scriind despre alegerea dela *Vinț*, zice:

»Alegerea dela *Vinț* a fost în defavorul nostru, dar ni-a dat învățături de mare preț: (poate de prea mare preț »*Răv.*«) ni-a arătat, că poporul nostru nu are nici un fel de organizație și educație politică; ni-a convins că preoții și cărturarii noștri în multe locuri nu-și fac datorița. Tot alegerea dela *Vinț* ni-a dovedit, că cu noi n'a votat nici un străin, că compatrioții noștri Sași, ca în totdeauna când e vorba de

Români să aliază cu stăpânirea contra noastră. Toate aceste nu le știam, dacă nu intram în activitate«.

Aceștea sunt după »*Unirea*« foloasele activității. Nu-i vorba sunt scump plătite; chiar vorba celuia: scump, dar face. Mai ales pentru aceia cari »toate acestea« nu le știau...

»*Unirea*« înainte de a-și încheia articolul: mai esclamă odată: »Luptele electorale, în cari au intrat Românii, sunt un câștig nespun pentru noi«. — Bine înțeles pentru toți aceia pușini, cari »toate acestea« nu le știau. Ear pentru ceialalți mulți??

— **Românii și Sașii.** Între alte rezultate ale activiștilor se poate încrăsta și faptul de a fi stricat total raporturile noastre cu Sașii. Eată ce trebuie să înregistrăm acum, după-ce în numărul trecut purtarea lui *Dr. Lurtz* față cu candidatul român din cercul *Vințului*. Nu-i vorba raporturile Românilor cu Sașii n'au fost nici până acum cine știe cât de cordiale. Dar asta era espicabil în pasivitatea noastră. Sașii se fereau de noi, fiind ei în parlament și noi afară. Dar mulți doriau intrarea noastră în activitate pentru a face cauză comună cu noi. În vederea acestei eventualități, Sașii deși rezervați, nu ne erau dușmani, ci mai mult prieteni. Se aștepta deci, ca activiștii Români, cari pretind a cultiva alianța naționalităților, să fi căutat mai întâiu un acord cu Sașii, fiind ei cei mai apropiați de noi, și cei mai însemnați, dintre toate celelalte naționalități. Așa se vede înse că, nesocotit, cum s'a pornit toată activitatea, nu s'a nici încercat vr'un pact cu vecinii nostri cei mai importanți, măcar în vederea proiectului *Berzeviczy*, față cu care Sașii au luat poziție ca și noi — ci, fără nici o considerare și-au pus candidatura doi Români, în cercuri, cari până aci Sașii le socoteau ale lor. Acum nu numai au căzut doi candidați Români, (în *Vinț* și *Sebeșul-Săseș*) ci Sașii, furioși pentru atitudinea Românilor, ni-s'au făcut fățiși dușmani și s'au aruncat de tot în brațele *Maghiarilor*. — Asta espică, deși nu poate scusa, și atitudinea fostului »*verde*« *Dr. Lurtz*.

»*S. Deutsches Tageblatt*«, din *Sibiu*, în *Nr*ul seu dela 29 Ianuarie se plângea amar tocmai de acest fapt. Zicea vorbind de alegerea dela *Cristian* că e foarte caracteristic, că la prima pășire în activitate Românii atacă posesiunea lor, și de aceea trebuie se amuțească acum toți Sașii, cari credeau și vorbeau despre o alianță cu Românii, și să se străngă cu toții la un loc, ca să se apere de noul dușman.

La aceste serioase observări ține să răspundă »*Telegraful Român*«, cu amenințări nesocotite și neputincioase, strigând: *Vae victis!*

Ei bine, trebuie să o spunem, că stăm uimiți în fața acestei totale lipse de orientare și prudență politică a activiștilor noștri, care e o dovadă mai mult de nesocotința desastroasă ce s'a săvârșit la *Sibiu*.

— **Un cuvânt serios trebuie să adresăm oamenilor noștri de bună credință, cari au vr'un rol în formarea opiniilor politice.** Accentuăm »*bună credință*« pentru-că celor lipsiți de aceasta în zădă lem-am vorbi. Trebuie ori-cine să se recunoască cum-că la noi s'au petrecut lucruri, cari provoacă aprecieri diferite. E natural să fie deci deosebiri de vederi. Numai între oi se formează unitate de procedură chiar și după ori-ce săritură în apă. Firesc lucru dacă organe de publicitate fruntașe și mulți bărbați distinși ai noștri au în timpul acesta vederi deosebite, ori chiar contrare celor, ce dau curentul zilei. Pretindem în interesul cauzei ca deosebirile acestea să se trateze serios, loial și cinstit. Și de aceea trebuie să reprobăm aspru tonul și modul de a discuta al unor foi activiste. »*Tel. Rom.*« d. e. exemplul este neloyal față cu »*Gazeta Transilvaniei*« și atacă în mod nedemn pe *Venerabilul director al vechiului organ național, Dr. Aurel Murășanu*. Cu atât mai condamnable acest atac, că e lipsit de ori-ce temei. Cele ce spune »*se le fi zis*« dl *Dr. Ales. Mocsonyi*, sunt evidente scornituri desmișchite înainte prin declarațiile precise ale *ilustrului nostru bărbat*, care eschide, pentru ori-ce om serios, să se admită ce se spune ici-colea.

Și mai neloyală este procedura în acești chestie a »*Tribunei*« din *Arad*, care și după desmișchirea dată de »*Drapelul*« reproduce scrisese nesocotite ale »*Telegrafului Român*« și cu rea credință susținându-le aruncă insulte și mai grele.

Cine astfel tratează cu contrarii sei politici își compromite singur cauza, ce pretinde a servi. O cauză servită cu astfel de mijloace, cari nu sunt nici loiale, nici cinstite, nu poate fi dreaptă.

Mai ales în zilele acestea grele trebuie să-și dea seamă ori-cine de tot cuvântul ce spune în publicitate — dacă este de bună credință. Cei lipsiți de bună credință nu pot avea nici

un titlu de a fi luați în seamă. Pentru reutatea lor înse trebuie să fie reprobați de toți Românii de bine, ori-ce păreri ar profesa de altfel.

RĂVAȘUL CLUJULUI

— **Un Concert împreună cu dans, se va aranja în curind în folosul bisericii celei noue din Cluj.** În fruntea comitetului aranjator stă însuși comitetul *Reuniunii femeilor »S. Maria«*, care a câștigat pentru Concert concursul unor doamne și domnișoare din *Cluj*, cum și al tinerimei noastre universitare.

Concertul, care suntem siguri, va fi primit cu cea mare bucurie de toți Românii va avea loc în sala *Hotelului »Central«* în 18 Februarie. În săptămâna viitoare se vor trimite invitațiile, și sperăm că idea măreață, în slujba căreia s'a pus comitetul aranjator, va afla tot spriginul publicului românesc.

— **La masa studenților academici români** pe semestrul al II-lea au fost primiți următorii:

Faust Sălăgean, *Eugen B. Groze*, *Iuliu Rusu*, *Simeon Nemeș*, *Voicu Nițescu*, *Traian Pop*, *Liviu Triff*, *Aurel Boteiu*, *Ioan Sabo*, *Camil Piso*, *Valeriu Suci*, *Augustin Pinteau*, *Eugeniu Tătar*, *Emil Popp*, *Eugen Mera*, *Nicolau Butean*, *Aurel Vasilie*, *Victor Deciu*, *Valeriu Vicaș*, *Zacharie David*, *Ioan Sârb*, — cu toții 21.

CĂRȚI DIN ORI CE PĂRȚI

Spre ilustrarea activiștilor.

Făgăraș, la 28 Ianuarie n. 1905.

Dl *Alesandru Mocsonyi* a declarat în scris, că nu poate lua parte la conferența electorală, convocată pe 10 Ianuarie 1905 la *Sibiu*, între altele și din motivul, că convocătorii acelei conferențe — respective motorii curentului activist, — nu-i dau destulă garanță, că vor și păzi conclusele conferenței, pentru cazul, că s'ar decreta: *pasivitatea*. Motivarea *ilustrului nostru bărbat* e o zdrobitoare acuză pe capul matadorilor activiști. Nu este acuză însă așa de grea, pe cât e de adevărată. Cei din fruntea curentului activist din ori-ce parte i-am privi sunt și vor rămânea: simpli desertori, cari au spart și îngropat pe vecie? partidul național. A tunat și s'a adunat o ceată de streberi, tineri, cu și fără semnele bărbăției, și tot ce s'a plămădit de nimni mari și capete luminate, s'a topit de ferbințeala dorului după mandat. Dl *Alesandru Mocsonyi* nici când nu s'a amestecat în luptele noastre militante, și de aceea, cari îl cunosc vor ști, că în apretierea semenilor săi este de-o indulgență și de-o fineță extraordinară. Cu toate acestea din experiențele trecutului judecând i-a desbrăcat pe corifeii activiști chiar și de cea mai elementară recerință a unui bărbat: de serioșitate. Casul următor va ilustra și mai bine situațiunea: în cercul *Apașului-de-jos* comitetul central electoral a candidat pe *Dr. Octavian Vas*, avocat în *Făgăraș*, — originar din *Voila*, aspirant vechiu la deputăție, — în contra guvernamentalului ficior al popii *Șerban*, tot din *Voila*. În discursul alegerii simțind candidatul activist, că n'o să iasă la bun sfârșit pe lângă afurisitul program din 1881, a intrat în sala de alegere și în fața președintelui *Szabó*, a bărbaților de încredere a declarat pe cuvântul său de onoare, că îndată-ce va fi ales, trece în tabăra guvernamentală. Despre aceasta se poate procura document dela președintele alegerii, — dacă va cere trebuința. Și oamenii aceștia mai au pretenția de ai lua în serios? Deputat cu ori-ce preț, — asta a fost devisa lor. Dl *Mocsonyi* i-a cunoscut!

Frate cu Oitlu.

Lăpă, Ianuarie 1905.

În favorul nou înființatei reuniuni a femeilor gr.-cat. pentru decorarea bisericii gr.-cat. din *Lăpă*, numită »*Credința*« s'a aranjat în 27 Noemvrie 1904 st. n. o petrecere populară, ear în 8 Ianuarie c. n. s'a aranjat o producțiune de cântări, declamatorică-teatrală, după-care a urmat petrecere. Cu aceste ocațiuni, au binevoit a susprăsolvi următorii:

Cu ocaziunea petrecerii populare: *Iuliu Moldovan*, notar cercual, *Lăpă* 40 fil., *Georgiu Galoș*, inv. *Tic*, 20 fil., și *Georgiu Lehene*, jude *Lăpă*, 40 fil. Intratele cu aceasta ocaziune dau suma de *Cor. 17.70*. Spesele au fost *cor. 9.50*. Venitul curat: *Cor. 8.20*, ce s'a predat *cassarului* reuniunii »*Credința*« și e indus sub *Nr*ul 1 al ziarului de primire.

Cu ocaziunea producțiunii din 8 Ianuarie st. n. c. au suprasolvit următorii: *Vasiliu Lehene*, curator-prim, 1 cor. *Iuliu Moldovan*, not. cerc. *Lăpă* 2 cor. 40 fil., *Iuliu Geley*, sub-not. *Lăpă*, 1 cor. 60 fil., *Petru Dan*, paroch *Lăpă*, 3 cor. 60 fil., *Iuliu Monăstirean*, *Aghireș* 60 fil., *Georgiu*

Lehene, jude Lăpșu, 1 cor. Gavril Murășan, paroch Jimborul-mare, 1 cor. Petru Mihaie, inv. Jimborul-mare, 40 fil., Elie Podar, inv. Tămașia, 20 fil., Petru Socea, cantor Stobor, 40 fil., Vasiliu Chira, econom Lăpșu, 40 fil. și Ștefan Boldă, june Tic, 2 cor. De tot întratele dau suma de cor. 60.40 din care subtrăgându-se spesele de cor. 54.28 rămâne venit curat de cor. 6.12, care sumă încă s'a predat cassarului reuniunii »Credința«, și e indusă sub Nrul 8 a ziarului de primire.

Tuturor acelor, cari au binevoit a ne ajuta cu obolul lor, spre progresarea tinerei noastre reuniuni, le exprim și pe aceasta cale cele mai călduroase mulțumite, rugând pe Induratul D-zeu, ca aceasta a lor bună faptă, să li-o răsplătească cu bunuri cerești.

Paul Pușcașiu, inv. român,
secretarul reun. »Credința«.

Răboiul din Asia.

Flote nou.

Guvernul rusesc a început pertractări cu unele fabrici nemțești, ca să facă încă patru vase mari de răboiu. Vasele vor fi pregătite în fabrici rusești, dar sub îngrijirea și conducerea inginerilor dela celea mai bune fabrici nemțești. — Guvernul japonez de asemenea plănuiește o nouă flotă de răboiu. Spre scopul acesta a și început fabricarea vaselor de lipsă. — Amândouă părțile se pregătesc pentru un răboiu pe mare. Japonezii vreau să atace portul dela Vladivostoc și spre scopul acesta au lipsă de o flotă bună, căci pe Vladivostoc îl află ca un nou Port-Arthur. Rușii încă se pregătesc. ca să nu mai pățască și la Vladivostoc ca la Port-Arthur.

Lupte pe uscat.

Luptele, cari atât de mult s'au tot anunțat, s'au început în 25 Ianuarie. Aripa dreaptă a armatei rusești a atacat aripa stângă a armatei japoneze. Lupta a decurs cu mare furie și Rușii au atacat cu toată puterea. Vântul încă a favorizat pe Ruși, deoarece ce mână fumul în ochii Japonezilor. Japonezii au fost alungați din pozițiile lor și Rușii au ajuns stăpâni peste două sate. Perderi mari au avut amândouă părțile. Lupta s'a continuat în zilele următoare și norocul i-a favorizat tot pe Ruși. Mult material de răboiu, pozițiuni însemnate și 300 Japonezi au ajuns în mâna Rușilor.

Știrile mai nou.

Știrile cele mai nou vestesc, că norocul a trecut pe partea Japonezilor și Rușii au suferit pierderi mari. Știrile acestea au produs mari îngrijiri în toată Rusia, deoarece ce o înfrângere a lui Kuropatkin ar da curaj revoluționarilor din Rusia.

Jules Verne.

(vezi chipul de pe pag. 1.)

Este autorul minunatului roman »Castelul din Carpați« și peste tot cel mai minunat scriitor de romane. Jules Verne este azi de 77 ani și tot mai scrie nou și nou romane. De vr'o 2 ani el a orbit, dar cu ochii sufletului vede și alcătuiește cele mai frumoase lucruri ale închipuirii pe care le dictează ficelilor sale. De curând a mai publicat 2 romane nou. Pentru noi Românii cel mai însemnat din zecile de romane ce a scris e: »Castelul din Carpați«, fiind-că se pe-trece la noi și cu de ai nostri.

DE PESTE SĂPTĂMÂNĂ

Pentru noua biserică din Cluj.

— La fondul pentru noua biserică din Cluj au mai contribuit:

Nr. 184. Vasiliu Imbuzan din Cluj 6 cor.

Nr. 185. Maria Balaș » » 2 cor.

Nr. 186. D-șoara Florica Pop din Secuieu 20 cor.

Nr. 187. Aurel Poruțiu, preot în Desmir și soția Ana n. Nestor, 20 cor. Laolaltă 48 coroane.

Dumnezeu să le răsplătească!

— Din archidieceza de Alba-Iulia și Făgăraș. Cu terminul de 28 febr. n. se escrie concurs la parochiile Frata-de-câmpie, Tothaza și Bothaza, din tractul Cojocnei, și Balda, din tractul Cătinei. În Frata-de-câmpie este casă parochială cu cinci chilii în stare bună, — culină de vară, șură, grănar, grajd pentru 12 vite. Porțiunea canonică comasată în o tablă: 27 jug. arător, 3 jug. fânaș și 13 jug. pășune. Venitul paroch. congrual e de 663 cor. 58 fil. — Tothaza dispune de casă parochială cu 2 chilii și cu pivniță, grajd pentru 8 vite, culină de vară, șură și grănar. Porțiunea canonică e de 39 jug. Venitul congrual e statorit în 436 cor. 98 fil. — Bothaza are casă parochială cu 3 odăi, cullnă de vară și grajd — în stare

slabă. Porțiunea canonică comasată în o tablă în nemijlocită apropiere de casa parochială constă din 39 jug. — Venitul congrual e statorit în 261 cor. 54 fil. — Balda are casă parochială cu trei odăi și cămară în stare bună, culină de vară, grănar, șură și grajd pentru 8 vite. Porțiunea canonică constă din 26 jug. și dreptul de a pă-suna 6 vite în pășunea comunală. Venitul congrual e 400 cor. 76. fil.

— La numărul acesta se adauge o provocare pentru toți acei abonați, cari nu și-au renoit abonamentul, ba au și restanță mai veche. Numărul viitor nu se va mai trimite de cât la adresa acelor, cari își vor fi arangeat abonamentul.

— Recvisite de învățămînt dela stat. Prea Ven. Consistor Archiepiscopesc din Blaj, prin circularul din 21 Ian. Nr. 273 atrage atențiunea senatelor școlastice, că Ministrul de culte și instrucțiune publică în conformitate cu ordinațiunea Nr. 72882 din 1895 este aplicat a da gratuit recvisite de învățămînt școalelor gr.-cat. sărace. Cererile pentru acest favor trebuie să fie scrise ungu-rește și să se înainteze la inspectorii de școale cel mult până la sfârșitul lunii lui Iulie a fiecărui an. Cererile au să fie însoțite de atestat de paupertate dela oficiul comunal, de conspectul recvisitelor, pe cari școala le are și de conspectul acelor recvisite, cari sunt de lipsă pentru școală.

— Dl Aurel B. Gajia, fiul preotului din Șomfalău (I. Turda), a depus în 28 Ian. esamenul fundamental la facultatea filosofică din Cluj, din studiile limba română, istorie și geografie.

— In Brad se arangează o petrecere, în favorul fondului »Dr. Iosif Hodoș«, la 12 Februarie st. n. 1905, în Hotelul »Central«.

— Dl Dr. Coriolan Steer, vestește că și-a deschis cancelarie advocațională în Tășnad, (comitatul Sălăgiului).

— Convocare. Membrii reuniunii »Maica Domnului« a femeilor române gr.-cat. pentru decorarea bisericeii din Noul-român, prin aceasta se convoacă la I. adunare generală, ce se va ținea în 15 Febr. st. n. pe lângă următorul program:

1. Deschiderea adunării. 2. Raportul despre activitatea comitetului și averei reuniunii. 3. Alegerea unei comisii de 6 pentru cenzurarea raportului de sub p. 2. 4. Raportul comisiei. 5. Statorirea bugetului pe 1905 prezentat de comitet. 6. Alegerea alor 2 bărbați de încredere în comitetul administrativ. 7. Alegerea alor 3 membri în comisiunea verificatoare. 8. Eventuale propuneri. 9. Inchiderea adunării. Noul-român, în 1 Febr. 1905. Maria Bonca, presidentă. Alesandru Bugner, secretar.

— Hymen. Dl Octavian Furnea, rigorosant în drepturi din Blaj, și D-șoara Susana Onișor anunță cununia lor ce se va celebra Duminecă, în 12 Februarie st. n. 1905, în biserica catedrală din Blaj.

— Domnul Ioniță Gall, notar în Secuieu și Florica Pop, — cununați.

— Dl N. Iorga, distinsul scriitor și neobositul cercetător al trecutului nostru, a petrecut 4 săptămâni la Brașov făcând studii. Dl Iorga s'a reîntors la București în 30 Ianuarie st. n. ducând cu sine copia alor vre-o 400 documente ne-publicate.

— Moștenitorul de tron Rudolf. În 13 Ianuarie a. c. pică în casa bogătanului George Gregor d.n. Olăhdubova, com. Liptó, un străin bine îmbrăcat, însă ud până la pele și tremurând în tot trupul. El s'a pus lângă cuptor și-a uscat hainele. Lui Gregor și soției sale le era băttător la ochi, că sub chepenegul călătorului se vedeau niște haine strălucite aurite. După cină străinul le-a spus în taină, că el e moștenitorul de tron Rudolf și că în Maiu va ajunge el la domnie, de oare-ce bătrânul Rege va abdice. Pe țărani naivi i-a pus în uimire vestea aceasta, și când străinul le-a cerut haine nouă și 200 floreni de cheltuială, în schimb le-a făgăduit pe 10 Maiu 20,000; femeia a scos numai de cât cei 47 floreni cei aveau adunați și a mers de a cumpărat haine străinului și bărbatul a dus boii la țîrg și i-a vîndut cu 180 floreni și a grăbit spre casă. A voit să dea banii străinului în prezența primarului, dar el a zis, că în cazul acesta va avea să împartă celea 20,000 cu primarul. Atunci Gregor i-a dat banii fără primarul și a primit dela el niște hârtii nemțești, cu ajutorul căror ar avea se scoată în luna Maiu cele 20 mii dela oficiul de dare. Pe de asupra le-a mai spus, că liscutește pe 10 ani de dare. — Gregor l'a mai dus pe străin până la Rozsahegy cu sania în semn de mulțumită. — În ziua următoare a venit colectorul de dare și a cerut competiția dela Gregor, care atunci i-a stat înainte cu hârtiile cele nemțești. A aflat apoi, că a avut de a face cu un șarlatan și că hârtiile acelea sunt niște sentințe vechi nemțești, și acum Gregor al nostru caută urma »moștenitorului« ca să-și capete bănișorii.

† Simeon Marcu, paroch gr. cat. în Dumitra după suferințe îndelungate împărtașit cu ss. Taine ale muribunzilor a trecut la cele eterne în 28 Ianuarie la 8 oare sara în anul al 65 al etății și al 37 al preoției și fericitei sale căsătorii. Pe răposatul îl jelesc: Flóre n. Dorgo, soție, Augustin, preot, Aurel, teolog, Judita, fii și fică, Eufemia n. Barbu, nora, Sabina, nepoată, Alesandru Dobrescu, protopop, Veronica M. n. Gotia, cumnat și cumnată, Candin Marcu econom, frate, Dr. Isidor Marcu, canonic, Vasilie Marcu, econom, Simion Marcu, paroch, nepoți.

— Socialist condamnat. Judecătoria din Pesta în 25 Ianuarie a pertractat procesul de presă intentat socialistului Iosif Benjamin, călă de tinichigiu, — pentru un articol publicat în »Népszava«. Articolul l'a scris din incidental, când comisia administrativă a com. Pesta a luat măsuri excepționale în contra socialistilor. »Lor le trebuie statar, nu le-a fost destul, că au împins în virful baione-telor pe Români și pe Sârbi, patrioții vreau se împingă în baionete și pe consăngenii lor..... Lor le trebuie sânge! Și fiara dorește sânge, dacă a gustat odată din el! Aveți grije!« Așa scria Benjaminul socialistilor. Procurorul a cerut condamnarea lui pentru agitare și vătămăre de onoare. Acuzatul a declarat, că a scris articolul înfuriat fiind din cauza informațiilor neadevărate ale protonotarului. De sub agitație a fost absolvat, — a fost condamnat însă pentru vătămăre de onoare la o lună temniță și 100 coroane amendă.

— Un băiat nebun de beutură. La un băiat de 9 ani s'au arătat semne de nebulie. Făcându-se cercetare, s'a constatat, că pricina nebuliei a fost vinarsul ce i-l'au dat părinții lui, începând încă din vremea când era în leagăn, ca să-l liniștească să nu plângă. Cu vremea nu l'au mai putut desvêța pe micul pătimaș și acuma a ajuns în casa de nebuni din Viena. Părinților! Feriți-vă măcar copii de beuturi.

— Frig mare. În Italia domnește un ger neobicinuit de cât-va timp. Lovitura Italianilor e cu atât mai simțită că ei neobicinuiți cu gerul nu s'au fost îngrijit nici de cărbuni, nici de lemne de foc.

— O călătorie primejdioasă a făcut în Italia-de-sus un conductor, pornind singur cu o locomotivă pe o cale ferată electrică de curând deschisă. Ajungând la o punte a văzut că aceea e prea slabă ca să poată trece fără frică peste ea de aceea într'o clipă a dat locomotivei repeziunea cea mai mare și cât bați în palmi a fost dincolo de riu. — Indată după aceea s'a prăbușit în riu puntea peste care a trecut.

CĂRȚI NOUE ȘI REVISTE

— »Luceafărul«. De o vreme »Luceafărul« din Budapesta a luat deosebit avînt. Numărul ultim și penultim face senzație prin cuprinsul literar și artistic. În cel dintăiu a dat o mulțime de fotografii după operele pictorului Grigorescu și chipul vieții marelui artist. În cel din urmă ne prezintă, »im Wort und Bild« — cum se zice nemțește — pe poetul Vlăhuță. Pe scurt vorbind »Luceafărul« merită părtinirea tuturor familiilor culte. Nrul 2, anul 1905, are următorul sumar: »Lăutarul« poezie de O. Goga; »Vlăhuță« de Dr. S. Pușcariu; »Pastel« poezie de V. Cioflec; »La poetul Vlăhuță« de V. Cioflec; »Căntece« de Maria Popovici; »Murgul« de C. Sadu-Aldea; »La fântână« (text și muzică) de A. Bena; Foi răzlețe: Poezii de A. Vlăhuță. Adaos: »Artemiu Anderco« de Dr. Elie Dăianu; »I. Papiu Ilarian și tinerimea academică din Cluj« de Dr. I. Rațiu; Cronică și notițe: Teatru românesc în Sibiu, »Din ornamentica română«, »Clopote amuțite«; Poșta Redacției; 10 ilustrațiuni privitoare la poetul Vlăhuță. Abonamentul: ediția de lux 20 cor.; ediția mai simplă 12 cor. pe an; pentru preoți, învățători săraci și studenți 7 cor. pe an. Adresa: Budapesta, IV, Strada Zöldfa n. 7.

— »Albina«, revistă populară din București. Anul VIII. Nr. 14—15, a apărut cu cuprins interesant, din care relevăm. »Betleemul« de G. Coșbuci Noul guvern. Albinele, de Stoenscu; Vestitori. de M. Sadoveanu.

»Albina« apare în fiecare Duminecă și costă 8 lei.

Posta Redacțiunii.

— On. E. I. în A. Am primit 8 coroane 90 fileri, ear nu 18 coroane 02 fileri cum scrii Dta.

Cine suferă de Epilepsie și stări nervoase, se ceară (nevoie) sgărçiri broșura despre Epilepsie, care se trimite gratis și franco dela »Privil. Schwanen Apotheke«, Frankfur ta. Main. 35—52.

— Un învățăcel se primește în tipografia »Carmen« a dlui Petru P. Barițiu din Cluj (Strada Ferencz József-út 58).

Declarație.

Ajungându-mi la cunoștință, că un oarecineva (de mine deja cunoscut) suferind în mânia de-a calumnia și de-a nu încăpea de altul, a aderat prea stim. D-ni Universitari colindători în est-an, în numele meu o provocare, ca să vină la mine, să-mi mulțamească de 20 coroane ce le-aș fi dat, numindu-mă de servitor la tren; voiesc a-i aduce la cunoștință respectivului, că foarte mult și din inimă regret, că din cauza depărtării dela stradă a chilii de dormit, nu am auzit numai ulterior, că m'au onorat prea stim. D-ni Universitari cu colindatul, căci de aș fi auzit, considerând scopul nobil pentru care au deschis mica colectă, la tot cazul, că de nu mai mult dară barem cu 20 coroane aș fi contribuit și eu, nu ca servitor, fără ca proprietar și mașinist la calea ferată; fără ca să fi așteptat din partea oare cui nici o mulțamită, căci de loc nu mă ambiționează împrejurarea, că imi va figura numele undeva în public sau ba, precum convins sum, că trimițătorul corespondenței din chestie posedă aceasta boală.

Una îi sfătuesc amicului anonim, care a trimis corespondența, și anume: că de are ceva cu mine, să poștească ași achita treaba nu prin calumnii mârșave dela spate, fără ca tot omul de cinste pe față!!

A. M.

proprietar și mașinist la calea ferată.
Str. Rudolf 64.

71 (1 1)

La administrația „Răvașului“ se află:

Călimbăraș Poporului pe 1905.
Prețul 40 fil. plus porto 10 fil.

Cartea Durerii, de E. Bougaud. Prețu legată eleg. 2 cor. 50 fil. broșurată 1-50.

Castelul din Carpați, de Jules Verne. Broș. 1 cor. 60 fil. plus porto 10 fil.

Ierarhia Românilor, de Dr. A. Bunea. Prețul 3 cor. plus 10 fil. porto.

Vechile Episcopii, de Dr. Bunea. Prețul 2 c. 50 fil. plus porto 10-fil.

Ep. P. P. Aron și D. Novacovici, de Dr. Bunea. Prețul 4 c. 50 f. plus 20 fil. porto.

Discursuri, Autonomia bis. de Dr. Bunea. Prețul 5 cor. plus 20 fil. porto.

Mama S-tului Augustin, de Bougaud Salba. Legată eleg. în pânză 4 cor. broș. 3 cor. Porto 30 resp. 20 fil.

Cărțile Săteanului Român. Numărul 1 Schițe din popor, de G. Stoica, 10 fil. Nr. 2. Păcatele noastre, de P. Suciș, 15 fil. Nr. 3. Căzanie poporală, de I. Roman, 20 fil. Pentru 50 fil. toate trei se trimit franco.

Visuri trecute, de Alesandru Ciura. Prețul 1 c. plus 10 fil. porto.

Cântece, de Emil Sabo. Prețul 1 cor. plus 10 fil. porto.

Conținutul următoarelor preparate sunt recunoscute de foarte bune de profesori și medici renumiți
Senegin contra tusei, răgușelei, durerii de pept, ofitei, tusei mărăgești, catarului, astmei, greutății de respirat, lungoaiei și tusei seci. **Vindecă sigur și repede.** Prețul 1 cor. 20 fil. și 2 cor.

Caspic unsoare. Contra durerii de oase, podagrei, reumatismului, răcelelor, durerilor de cap, dinți și nervi, precum și scrintiturilor. Cele mai îmbetrănite boale le vindecă. Prețul 1 cor. 20 fil. și 2 cor.

Centarin. Contra morburilor de stomac, precum lipsa de apetit, mistuirea rea, catarul și aprinderea de stomac, greața și vomarea, sgarciurile cele mai grele. Leac sigur. Folosește și la curățirea sângelui. Prețul 1 cor. 20 fil. și 2 cor.

Kaljodsarsaparil. Mijloc escelent pentru curățirea sângelui la morburii secrete, 1 sticlă 2 cor.

Laxbonbons, Inchiderea scaunului e cauza diferitelor morburii, precum palpitatea de inimă, amețeli, dureri de cap și altele. Deci cine suferă de încheierea scaunului numai decât să comandeze **Laxbonbons** zacharele purgative, plăcute și dulci la luat. Prețul 1 cor.

Chimicale, drogă, legături și bandagerie chirurgice. Instrucție pentru prepararea diferitelor vinarsuri, liqueruri, rom și altele. Tee ruscice, parfumuri, săpunuri, crem escelent pentru față și mâni. Articole cosmetice, oleu pentru păr. Esență pentru picatul și întărirea părului. Apa de gură și dinți precum și praf. Ori-ce fel de articol din brânză. Toate foarte ieftine. Faceți întrebare și veți convinge.

(67) 6-10

Cornel Demeter.

apotecar în Orăștie (Sz/szváros) Iskola-u. 55

Mare magazin de sicrie.

Nr. Telefonului 448. **Intreprindere** Nr. Telefonului 448.
de transportul cadavrelor și de înmormântare

MUNTYĂN PÉTER

cel mai ieftin institut de înmormântare în Cluj,
Strada Unió-utcza nr. 13 și Monostori-út 87.

Recomand în atențiunea P. T. publicului din loc și jur institutul meu de înmormântare bogat provăzută cu sicrie colorate, decorate, de stejar ori aramă, precum și cu toate cele de lipsă la înmormântare, torțe, făclii, cruci, cununi, petele, vestminte de doliu, pe lângă cele mai echitabile prețuri. — Primesc transportare de cadavre în loc și în proviță, ca și în străinătate. Aranjez înmormântări simple ori foarte pompoase și garantez serviciul cel mai prompt.

Inmormântări de copii dela 6 coroane în sus.

» » oameni mari dela 16 coroane.

Cerënd sprijinul P. T. public însuși jalnic, semnez cu distinsă stimă

(58) 1-10

Petru Muntean.

Despre păcatele sătenilor.

Căzanie poporală de Ioan Roman.

A apărut, în »Cărțile Săteanului Român« (Nr. 3) și costă 20 fil. plus porto 3 fil. Comandele se se adreseze la: Răvașul, Cluj, Jókai u. 6. sz.

Un bucătar, român necăsătorit, cu aplicare, într'o condiție sigură, aici în Cluj. Unde? — spune administrația acestei foi.

Două clăi de Fîn, foarte bun, vânzare în Cluj.

A se adresa la Administrația foi.

Acest roman scos din viața poporului românesc din Ardeal este împodobit cu numeroase ilustrații frumoase. Prețul: broșurat 1 cor. 60 fil. Ed. de lux compactată: 4 cor. Cel mai potrivit cadou — Pentru tineri și bătrâni — Pentru toți frații români! Administrația »Răvașului« (Jókai utca 6 szám).

Pentru sezonul de toamnă și iarnă
recomandă

NEUMANN M.

liferant c. și reg. de curte

Cluj, (Kolozsvar) Mátyás király tér.

Haine de toamnă și iarnă.
Căputuri de tranziție (Double, Ulster, Raglan).
Pardesiuri de toamnă.
Haveloc (cu mâneci și fără mâneci).
Căputuri economice, cupțușite cu stofă, ori cu blană.
Haine negre de salon și frac.
Bunde de călătorie și oraș.

Mare deposit de vestminte pentru copii.

Mustre și liste de prețuri la cerere gratis și franco. — La comande din proviță ca măsură e destul a trimite o haină veche.

24 (46-)